

Határozatok Tára

EVGENI TANCHEV
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2020. október 29.¹

C-389/19. P. sz. ügy

**Európai Bizottság
kontra**

Svéd Királyság

„Fellebbezés – 1907/2006/EK rendelet (REACH-rendelet) – 56., 58. és 60. cikk – Engedélyezés – Különös aggodalomra okot adó anyagok – Az ólom-szulfokromát-sárga és az ólom-kromát molibdát-szulfát-vörös felhasználását engedélyező bizottsági határozat – A megfelelő alternatív megoldások rendelkezésre állása hiányának értékelése – Megsemmisítés iránti kereset – A joghatások fenntartása”

I. Bevezetés

1. A jelen fellebbezés keretében az Európai Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a 2019. március 7-i Svédország kontra Bizottság ítéletet (T-837/16, EU:T:2019:144; a továbbiakban: megtámadott ítélet), amellyel a Törvényszék megsemmisítette az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján az ólom-szulfokromát-sárga és az ólom-kromát molibdát-szulfát-vörös bizonyos felhasználásainak engedélyezéséről szóló, 2016. szeptember 7-i C(2016) 5644 final bizottsági végrehajtási határozatot (a továbbiakban: vitatott határozat), és elutasította a Bizottság arra irányuló kérelmét, hogy mindaddig tartsa fenn e határozat joghatásait, amíg a Bizottság nem hoz helyette új határozatot.

2. A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet² (a továbbiakban: REACH-rendelet) engedélyezési rendszert hoz létre az emberi egészségre és környezetre gyakorolt kockázataikat illetően különös aggodalomra okot adó anyagok tekintetében. Főszabály szerint e rendszer keretében, ha egy ilyen anyagot felvesznek az említett rendelet XIV. mellékletébe, az nem használható fel vagy hozható forgalomba bizonyos időpontot követően, kivéve, ha a Bizottság egyedi engedélyt ad ki.

¹ Eredeti nyelv: angol.

² HL 2006. L 396., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 136., 3. o.; HL 2008. L 141., 22. o.; HL 2009. L 36., 84. o.; HL 2010. L 118., 89. o.; HL 2015. L 212., 39. o.

3. Következésképpen a jelen ügy alkalmat kínál a Bíróság számára, hogy először döntsön azokról a feltételekről, amelyek mellett a Bizottság a REACH-rendelet 60. cikke alapján engedélyezheti az e rendelet XIV. mellékletében felsorolt, különös aggodalomra okot adó anyagokat.³ A jelen ügy által felvetett alapvető kérdés a megfelelő alternatív megoldások hiányával kapcsolatban a Bizottság által elvégzett értékelésre vonatkozik, amely az engedély REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján történő kiadásának egyik legfontosabb követelménye. Ha a Bíróság helybenhagyja a vitatott határozat megsemmisítését, a jelen ügy azt az új kérdést is felveti, hogy a REACH-rendelet 56. és 58. cikkében foglalt átmeneti szabályokra tekintettel fenn kell-e tartani e határozat joghatásait mindaddig, amíg a Bizottság nem hoz új határozatot.

II. Jogi háttér

4. A REACH-rendelet „Engedélyezés” című VII. címének 1. fejezete az „[e]ngedélyezési követelmények[re]”, 2. fejezete pedig „[a]z engedélyek megadás[ára]” vonatkozik. Az 1. fejezet többek között az 56. és 58. cikket foglalja magában. A 2. fejezet többek között a 60. cikket tartalmazza.

5. A REACH-rendelet „Általános rendelkezések” című 56. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A gyártó, importőr vagy továbbfelhasználó a mások általi felhasználás céljából nem hozhatja forgalomba, vagy saját maga nem használhatja fel a XIV. mellékletben felsorolt anyagokat, kivéve, ha:

a) a 60–64. cikkel összhangban engedélyezték az adott anyag azon felhasználását önmagában, keverékben vagy olyan árucikké feldolgozva, amelynek céljából az anyagot forgalomba hozta vagy saját maga felhasználja; vagy

[...]

d) az 58. cikk (1) bekezdése c) pontjának i. alpontjában említett időpontot elérték, és 18 hónappal az említett időpont előtt kérelmet nyújtott be, de az engedélyezési kérelemről még nem határoztak; [...]

[...]”

6. A REACH-rendelet „Az anyagok felvétele a XIV. mellékletbe” című 58. cikke értelmében:

„(1) Az 57. cikkben említett anyagoknak a XIV. mellékletbe való felvételéről szóló határozatokat a 133. cikk (4) bekezdésében említett eljárással összhangban kell elfogadni. A határozatnak minden anyaggal kapcsolatban meg kell határoznia az alábbiakat:

[...]

c) átmeneti intézkedések:

i. az az időpont, amelytől kezdődően tilos az anyag forgalomba hozatala és felhasználása, kivéve, ha azt engedélyezték (a továbbiakban: a lejárató idő), amelynek – adott esetben – figyelembe kell vennie az adott felhasználásra meghatározott termelési ciklust;

³ Egy másik ügy is folyamatban van a Bíróság előtt, amely hasonló, bár nem azonos kérdéseket vet fel többek között az alternatív megoldásoknak – az engedélyezésről szóló határozat belső felülvizsgálata iránti kérelmet elutasító bizottsági határozattal összefüggésben – a Bizottság által történő értékelésével kapcsolatban; lásd: ClientEarth kontra Bizottság ügy, C-458/19 P (lásd továbbá a jelen indítvány 92. és 93. pontját). A vitatott határozat belső felülvizsgálata iránti kérelem Bizottság általi elutasításával kapcsolatos ügy szintén folyamatban van a Törvényszék előtt; lásd: ClientEarth és társai kontra Bizottság ügy, T-436/17.

- ii. a lejáratí idõt legalább 18 hónappal megelőző időpont vagy időpontok, ameddig be kell érkeznie a kérelmeknek, amennyiben a kérelmező a lejáratí idõt követően folytatni kívánja az anyag felhasználását vagy bizonyos felhasználások céljából az anyag forgalomba hozatalát; ezek a folytatólagos felhasználások a lejáratí idõt követően az engedélyezési kérelemről szóló határozat elfogadásáig megengedettek;

[...]

7. A REACH-rendelet „Az engedélyek megadása” című 60. cikkének (4) és (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(4) Amennyiben a (2) bekezdés szerint nem adható ki engedély, vagy a (3) bekezdésben foglalt anyagok esetében, az engedély csak akkor adható ki, amennyiben igazolják, hogy az anyag felhasználásából származó társadalmi-gazdasági előnyök jelentősebbek, mint annak az emberi egészséget vagy a környezetet érintő kockázatai, és amennyiben nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatív anyagok és technológiák. Ezt a határozatot a következő tényezők mérlegelését követően, és a 64. cikk (4) bekezdésének a) és b) pontjában említett kockázatértékelési bizottság és társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság véleményének figyelembevételével hozzák meg:

- a) az anyag felhasználásából származó kockázat, beleértve a javasolt kockázatkezelési intézkedések megfelelőségét és eredményességét;
- b) az anyag felhasználásából származó társadalmi-gazdasági előnyök, valamint az engedély elutasításának a kérelmező vagy a többi érdekelt fél által igazolt társadalmi-gazdasági következményei;
- c) a kérelmező által a 62. cikk (4) bekezdésének e) pontja alapján benyújtott alternatív anyagok és technológiák elemzése, vagy a kérelmező által a 62. cikk (4) bekezdésének f) pontja alapján benyújtott helyettesítési terv, és harmadik fél által a 64. cikk (2) bekezdése alapján benyújtott alternatív anyagok és technológiák elemzése;
- d) az alternatív anyagok vagy technológiák emberi egészségre és környezetre gyakorolt kockázatával kapcsolatban rendelkezésre álló információk.

(5) Annak értékelése során, hogy megfelelő alternatív anyagok vagy technológiák rendelkezésre állnak-e, a Bizottságnak az összes lényeges szempontot figyelembe kell vennie, beleértve a következőket:

- a) az alternatívákra való átállás az emberi egészséget és a környezetet érintő átfogó kockázatok csökkenéséhez vezet-e, figyelembe véve a kockázatkezelési intézkedések megfelelőségét és eredményességét;
- b) az alternatívák technikai és gazdasági megvalósíthatóságát a kérelmező vonatkozásában.”

III. Az eljárás háttere

8. Az eljárás háttere a megtámadott ítélet 1–30. pontjában szerepel, és azt a jelen ügy céljából a következőképpen lehet összefoglalni. Néhány előzetes észrevételt kell tenni a REACH-rendelettel és az engedélyezési rendszerrel kapcsolatban (A. pont), mielőtt rátérnék a Törvényszék előtti eljárás alapjául szolgáló tényállásra (B. pont).

A. A REACH-rendelet és az engedélyezési rendszer

9. A REACH-rendelet a vegyi anyagok uniós szabályozásának egyik legfontosabb jogi eszköze. Amint azt a Bíróság elismerte, az említett rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében e rendelet célja az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének – beleértve az anyagokkal kapcsolatos veszélyek felmérésénél az alternatív vizsgálati módszerek elősegítését is – valamint az anyagok belső piaci szabad forgalmának biztosítása, a versenyképesség és az innováció erősítésével egyidejűleg.⁴

10. Különösen, amint azt többek között a REACH-rendelet (69) és (70) preambulumbekzdése kiemeli, különös figyelmet kell fordítani a különös aggodalomra okot adó anyagokra. Ezek az anyagok ennél fogva a REACH-rendelet VII. címe szerinti engedélyezési rendszer alá tartoznak. Az említett rendelet 55. cikkéből az következik, hogy e rendszer célja „a belső piac megfelelő működésének biztosítása, valamint – egyidejűleg – a különös aggodalomra okot adó anyagok felhasználásából eredő kockázatok megfelelő ellenőrzésének és annak biztosítása, hogy ezeket az anyagokat fokozatosan megfelelő alternatív anyagokkal vagy technológiákkal helyettesítsék, amennyiben az gazdaságilag vagy műszakilag megvalósítható”⁵.

11. Az engedélyezési rendszer három szakaszt foglal magában.⁶ Az első szakasz a különös aggodalomra okot adó anyagoknak a REACH-rendelet 57. cikkében foglalt kritériumok alapján történő azonosítására vonatkozó eljárás. A második szakasz ezen anyagoknak az e rendelet XIV. mellékletét alkotó, engedélyköteles anyagok jegyzékébe való felvétele. A harmadik szakasz pedig – amelyben a jelen ügy is felmerült – az adott esetben egy különös aggodalomra okot adó anyag engedélyezéséhez vezető eljárás.⁷

12. Ennél fogva a REACH-rendelet 56. és 58. cikke alapján a gyártók, importőrök vagy továbbfelhasználók egy meghatározott időpontot (a továbbiakban: lejáratási idő) követően nem használhatják fel, vagy nem hozhatják forgalomba a mások általi felhasználás céljából az említett rendelet XIV. mellékletében felsorolt különös aggodalomra okot adó anyagokat, kivéve, ha a felhasználást engedélyezték, vagy bizonyos korlátozások alkalmazandók, többek között ha a kérelem benyújtásának az anyag tekintetében meghatározott határidejét megelőzően engedélyezési kérelmet nyújtottak be, de a Bizottság még nem határozott.⁸

13. A gyártók és az importőrök az anyag forgalomba hozatalára, az anyag saját felhasználására és az anyag felhasználásának továbbfelhasználói számára történő engedélyezésére nyújthatnak be engedélyezési kérelmet.⁹ E kérelmeket a REACH-rendelettel e rendelet rendelkezéseinek alkalmazásához történő segítségnyújtás céljából létrehozott Európai Vegyianyag-ügynökséghez (a továbbiakban: ECHA) kell ugyan benyújtani,¹⁰ de a Bizottság hozza meg a határozatot.¹¹ Az engedélyező határozatok meghatározzák többek között az engedélyezett felhasználás(oka)t, az engedély felülvizsgálati időszakát és az engedély megadásának feltételeit.¹²

14. Fontos, hogy a REACH-rendelet 60. cikke az engedély Bizottság általi megadásának két lehetséges útját határozza meg: egyrészt a REACH-rendelet 60. cikkének (2) bekezdése szerinti hatékony ellenőrzés útját, amelynek keretében hatékonyan ellenőrzik az anyag felhasználásából eredő kockázatokat, másrészt pedig a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti – a jelen ügyben

4 Lásd például: 2017. március 15-i Polynt kontra ECHA ítélet (C-323/15 P, EU:C:2017:207, 20. pont).

5 Lásd például: 2017. október 25-i PPG és SNF kontra ECHA ítélet (C-650/15 P, EU:C:2017:802, 55. pont).

6 Részletes tárgyalásáért lásd többek között: Herbatschek, N. és mások, „The REACH Programmes and Procedures”, in: Bergkamp, L. (szerk.), The European Union REACH Regulation for Chemicals: Law and Practice, Oxford University Press, 2013, 83–170. o., 133–146. oldal.

7 Lásd például: 2017. október 25-i PPG és SNF kontra ECHA ítélet (C-650/15 P, EU:C:2017:802, 56. pont).

8 Lásd a REACH-rendelet 56. cikke (1) bekezdésének a) és d) pontját, valamint 58. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontját.

9 Lásd a REACH-rendelet 56. cikke (1) bekezdésének e) pontját és (2) bekezdését, valamint 62. cikkének (2) és (3) bekezdését.

10 Lásd a REACH-rendelet 62. cikkének (1) bekezdését.

11 Lásd a REACH-rendelet 60. cikkének (1) bekezdését.

12 Lásd a REACH-rendelet 60. cikkének (8) és (9) bekezdését, 61. cikkét, valamint (72) preambulumbekzdését.

szóban forgó – társadalmi-gazdasági utat, amely az alábbi két együttes feltétel teljesülését teszi szükségessé: i. az anyag felhasználásából származó társadalmi-gazdasági előnyök jelentősebbek, mint annak az emberi egészséget vagy a környezetet érintő kockázatai, és ii. nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatív anyagok és technológiák.¹³

15. A REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése értelmében a Bizottságnak több tényező mérlegelését – többek között az eljárás keretében a kérelmező által benyújtott alternatív anyagok és technológiák elemzését¹⁴, valamint a harmadik fél által benyújtott bármely információ elemzését – követően és a kockázatértékelési bizottság, valamint a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság véleményének figyelembevételével kell meghoznia a határozatot. A REACH-rendelet 60. cikkének (5) bekezdése értelmében továbbá annak értékelése során, hogy megfelelő alternatívák rendelkezésre állnak-e, a Bizottságnak az összes lényeges szempontot figyelembe kell vennie, beleértve egyrészt azt, hogy az alternatívákra való átállás az emberi egészséget és a környezetet érintő átfogó kockázatok csökkenéséhez vezet-e, másrészt pedig az alternatívák technikai és gazdasági megvalósíthatóságát a kérelmező vonatkozásában.

16. E tekintetben a Bizottság a REACH-rendelet 64. cikkében rögzített eljárásban hozza meg a határozatot. E rendelet 64. cikkének (2) bekezdése szerint ez magában foglalja különösen a nyilvános konzultációt, amely lehetőséget biztosít harmadik felek számára az alternatív anyagokra vagy technológiákra vonatkozó információk benyújtására. A REACH-rendelet 64. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében a kockázatértékelési bizottság és a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság – amelyek az ECHA különböző feladatokat ellátó szervei –¹⁵ véleményt ad a kérelem lényeges szempontjairól, a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság esetében többek között a helyettesítő alternatívák hozzáférhetőségéről. A REACH-rendelet 64. cikkének (8) bekezdése alapján e vélemények kézhezvételét követő három hónapon belül a Bizottság határozattervezetet készít elő, és a végső határozatot az alkalmazandó bizottsági eljárással összhangban hozza meg.¹⁶

B. A Törvénytől előtti eljárás alapjául szolgáló tényállás

17. Az ólom-szulfokromát-sárga (C. I. Pigment Yellow 34) és az ólom-kromát molibdát-szulfát-vörös (C. I. Pigment Red 104) (a továbbiakban együtt: szóban forgó anyagok) ólomból és króm (VI)-ból álló anyagok. Tartósságuk, világos színük és fényük miatt ezen anyagokat különösen lakkokban és festékekben (például hidak, vas- és acélelítőanyagok esetében), jelzőszerep betöltéséhez (például figyelmeztető jelzések esetében), valamint sárga színű útburkolat-jelölésekhez alkalmazták.

18. A 125/2012 rendelet¹⁷ a szóban forgó anyagokat felvette a különös aggodalomra okot adó anyagoknak a REACH-rendelet XIV. mellékletében foglalt jegyzékébe azon tulajdonságaik miatt, hogy egyrészt rákkeltő, másrészt az emberi reprodukciót károsító anyagoknak minősülnek. Ennek eredményeként felhasználásuk és forgalomba hozataluk engedélyköteles volt 2015. május 21-ét (a lejáratidőt) követően, a kérelem benyújtásának határideje pedig 2013. november 21. volt.

¹³ Lásd még a REACH-rendelet (22) és (69) preambulumbekendését.

¹⁴ A REACH-rendelet 62. cikke (4) bekezdésének e) pontja szerint az engedélyezési kérelemnek tartalmaznia kell többek között a helyettesítő alternatívák kockázatának és a helyettesítés műszaki-gazdasági megvalósíthatóságának elemzését.

¹⁵ Lásd különösen a REACH-rendelet 76. cikke (1) bekezdésének c) és d) pontját, 77. cikkének (3) bekezdését, valamint 85. cikkét.

¹⁶ Lásd még a REACH-rendelet (83) preambulumbekendését.

¹⁷ Lásd az 1907/2006 rendelet XIV. mellékletének módosításáról szóló, 2012. február 14-i 125/2012/EU bizottsági rendelet (HL 2012. L 41., 1. o.) (6) és (7) preambulumbekendését, valamint mellékletének 11. és 12. bejegyzését.

19. 2013. november 19-én a DCC Maastricht BV (a továbbiakban: DCC Maastricht vagy kérelmező),¹⁸ amely a szóban forgó anyagokat körülbelül 100 továbbfelhasználó számára szállítja az Unióban, engedélyezési kérelmet (a továbbiakban: engedélyezési kérelem) nyújtott be ezen anyagok forgalomba hozatala céljából mindkét anyag tekintetében azonos módon a következő hat felhasználás tekintetében:

- pigmentpor elosztása és keverése ipari környezetben nem fogyasztói használatra szánt oldószeralapú festékekbe (a továbbiakban: 1. felhasználás);
- festék ipari felvitele fémfelületekre (mint gépek, járművek, szerkezetek, jelzőtáblák, közúti szerelvények, szalagtekercek bevonása stb.) (a továbbiakban: 2. felhasználás);
- festék foglalkozásszerű, nem fogyasztói felvitele fémfelületekre (mint gépek, járművek, szerkezetek, jelzőtáblák, közúti szerelvények stb.) vagy útburkolati jelként (a továbbiakban: 3. felhasználás);
- pigmentpor elosztása és keverése ipari környezetben nem fogyasztói használatra szánt műanyag vagy műanyaggal bevont cikkek színezésére szolgáló folyékony vagy szilárd előkeverékekbe (a továbbiakban: 4. felhasználás);
- nem fogyasztói használatra szánt műanyag vagy műanyaggal bevont cikkek színezésére szolgáló szilárd vagy folyékony színező előkeverékek és pigmentet tartalmazó előanyagok ipari felhasználása (a továbbiakban: 5. felhasználás);
- szilárd vagy folyékony színező előkeverékek és pigmentet tartalmazó előanyagok foglalkozásszerű felhasználása olvadékként felvitt útburkolat-festék alkalmazásakor (a továbbiakban: 6. felhasználás).

20. A REACH-rendelet 64. cikke (2) bekezdésének megfelelően lefolytatott nyilvános konzultáció keretében a szóban forgó anyagok gyártói és továbbfelhasználói, iparági szervezetek, tagállamok, valamint nem kormányzati szervezetek ismertették véleményüket az engedélyezési kérelemmel kapcsolatban. E továbbfelhasználók jelezték többek között, hogy a lehetséges alternatív anyagok nem rendelkeznek azonos előnyökkel, és az esetek többségében költségesebbek. Ezzel szemben a festék- és burkolóiparág szereplői úgy nyilatkoztak, hogy léteznek méltányos költségek mellett használható biztonságosabb és megfelelő alternatív anyagok. A DCC Maastricht erre azt válaszolta, hogy számos vállalkozásnak szüksége van a szóban forgó anyagokra, egyes különleges, úgynevezett „korlátozott célú” felhasználásra szolgáló termékek gyártásához.

21. 2014. december 11-én a kockázatértékelési bizottság és a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság tizenkét konszolidált véleményt fogadott el a két szóban forgó anyag hat-hat felhasználásával kapcsolatban. Véleményeiben a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság „megerősítette, hogy úgy tűnik, hogy a kérelmező számára *nem* léteznek a műszaki és gazdasági megvalósíthatóság szempontjából véve megfelelő alternatívák”.

22. A 2015. július 7-én és 8-án, 2015. szeptember 22-én és 23-án, valamint 2016. február 3-án és 4-én tartott üléseken megvizsgálták az engedélyezési kérelmet a REACH-rendelet 133. cikke szerint felállított komitológiai bizottság (a továbbiakban: REACH-bizottság) keretében. Két tagállam és a Norvég Királyság jelezte különösen, hogy a szóban forgó anyagokat már nem használják a sárga színű útburkolat-jelölésekhez, és hogy e tagállamok egyikében ezt a felhasználást 20 éve betiltották. A REACH-bizottság végül kedvező véleményt adott a Bizottság határozattervezetéről; 23 tagállam mellette, míg 3 tagállam, köztük a Svéd Királyság, ellene szavazott, 2 tagállam pedig tartózkodott.

¹⁸ Ahogyan azt a megtámadott ítélet 5. pontja is megállapítja, a DCC Maastricht a szóban forgó anyagok nem uniós (kanadai) gyártójának a REACH-rendelet 8. cikke értelmében vett egyedüli képviselője, amely e gyártó anyagainak a rendelet alapján történő regisztrálása során képviseli e gyártót.

23. 2016. szeptember 7-én a Bizottság elfogadta a vitatott határozatot. E határozattal a Bizottság a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján bizonyos feltételek és korlátozások mellett engedélyezte a DCC Maastricht számára a szóban forgó anyagok kért hat felhasználását (a továbbiakban: engedély).

24. A vitatott határozat (8) és (9) preambulumbekkezdésében a Bizottság megállapította, hogy „az annak teljes bizonyossággal való megállapíthatóságával kapcsolatos nehézségek miatt, hogy az említett [...] felhasználások egésze vonatkozásában nem állnak rendelkezésre műszakilag megvalósítható alternatív megoldások”, az engedély felülvizsgálatát hamarabb kell elvégezni, mint azt a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság javasolta. A vitatott határozat (9) preambulumbekkezdésében a Bizottság megjegyezte továbbá, hogy a tagállamokkal folytatott újabb eszmecsereből az derült ki, hogy a szóban forgó anyagok felhasználását az útburkolat-jelölés ágazatában egyes tagállamokban már más megoldásokkal helyettesítik, illetve betiltották, míg más tagállamokban nem ez a helyzet. A Bizottság szerint ennél fogva a felülvizsgálati időszakot az 1., 2., 4. és 5. felhasználás vonatkozásában tizenkét év helyett hét évben, a 3. és 6. felhasználás vonatkozásában pedig hét év helyett négy évben volt helyénvaló meghatározni.

25. A vitatott határozat (12) preambulumbekkezdésében a Bizottság a következőket fejtette ki:

„A műszaki szempontból megvalósítható alternatív megoldások rendelkezésre állása hiányának a kérelemben szereplő összes felhasználás tekintetében történő, teljes körű bizonyíthatóságával kapcsolatos nehézségekre való tekintettel, célszerű inkább részletesen meghatározni az engedélyezett felhasználásokat, a [pigment-]jelőkeverékeknek, festékeknek és pigmenttartalmú színezőanyagoknak, valamint az azokat tartalmazó árucikkeknek a műszakilag megkövetelt azon teljesítménybeli jellemzőit illetően, amely jellemzőkkel mindkét anyag rendelkezik, és amelyek más megfelelő alternatív anyagokkal vagy technológiákkal – bármelyek is legyenek ezek – nem érhető el. Az engedély megadását tehát annak a feltételnek kell alárendelni, hogy az engedély jogosultja benyújt egy jelentést az alternatív megoldásoknak a továbbfelhasználói szempontjából vett megfelelőségére és rendelkezésre állására vonatkozóan, és ennek alapján finomítja az engedélyezni kért felhasználások leírását. [...]”

26. A vitatott határozat 1. cikkének (1) és (2) bekezdésében a Bizottság azzal a feltétellel engedélyezte a szóban forgó anyagok kért hat felhasználását, „hogy [a szóban forgó anyagokat] tartalmazó előkeverékek, festékek vagy színező-előanyagok, illetve az azokat tartalmazó végtermékek által nyújtott (műszaki) teljesítmény – a funkció, a színezés intenzitása, az átlátszatlanóság (fedőképesség), a diszperzibilitás, a zord időjárásnak való ellenállóképesség, a hőállóság és a színtartósság vagy ezek kombinációja terén – műszakilag csak az említett anyagok felhasználásával érhető el, és e teljesítményre a kért felhasználáshoz feltétlenül szükség van”.

27. A vitatott határozat 1. cikke (3) bekezdésének d) pontja az engedély megadását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy az engedély jogosultjának továbbfelhasználói 2017. június 30-ig információt szolgáltatnak az ECHA részére az alternatív megoldások megfelelőségére és rendelkezésre állására vonatkozóan, azok felhasználását illetően, részletesen megindokolva a szóban forgó anyagok felhasználásának szükségességét.

28. A vitatott határozat 1. cikke (3) bekezdésének e) pontja az engedélyezést ahhoz a feltételhez kötötte, hogy az engedély jogosultja 2017. december 31-ig benyújt a Bizottsághoz egy jelentést, amely tartalmazza az e határozat 1. cikke (3) bekezdésének d) pontjában említett elemeket. Az engedély jogosultja köteles ebben a jelentésben finomítani az engedélyezett felhasználások leírását az alternatív megoldásokkal kapcsolatos azon információk alapján, amelyeket a továbbfelhasználói szolgáltatnak.

29. Végül a vitatott határozat 3. cikkének b) pontja szerint az érintett tagállam hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságának kérésére a továbbfelhasználóknak meg kell indokolniuk, hogy miért alkalmazandók az 1. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételek, és hogy a kért felhasználáshoz miért van feltétlenül szükség a teljesítményparaméterekre.

IV. A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

30. 2016. november 28-án a Svéd Királyság keresetet nyújtott be a Törvényszékhez a vitatott határozat megsemmisítése iránt.

31. A Bizottság a kereset elutasítását kérte. Ezenkívül kérte, hogy a Törvényszék a vitatott határozat megsemmisítése esetén tartsa fenn annak joghatásait mindaddig, amíg nem hoznak helyette új határozatot.

32. A Törvényszék ötödik tanácsának elnöke a 2017. március 24-i és 2017. május 3-i határozatával engedélyezte, hogy a Dán Királyság, a Finn Köztársaság és az Európai Parlament beavatkozzon a Svéd Királyság kérelmeinek támogatása céljából. Emellett a 2017. július 20-i végzés megengedte az ECHA beavatkozását a Bizottság kérelmeinek támogatása végett.

33. A megtámadott ítéletben a Törvényszék helyt adott a Svéd Királyság által felhozott első jogalap arra alapított második részének, hogy a Bizottság megsértette a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdését, amikor az engedélyt anélkül adta meg, hogy megfelelő módon bizonyították volna, hogy a kért felhasználások vonatkozásában nem léteztek megfelelő alternatívák a szóban forgó anyagok kiváltására, és megsemmisítette a vitatott határozatot (a megtámadott ítélet 57–106. pontja).¹⁹

34. A Törvényszék elutasította a Bizottság arra irányuló kérelmét is, hogy tartsa fenn a vitatott határozat joghatásait mindaddig, amíg nem hoznak helyette új határozatot (a megtámadott ítélet 107–112. pontja).

V. A Bíróság előtt eljárás és a felek kérelmei

35. A 2019. május 20-án benyújtott jelen fellebbezéssel a Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, utasítsa el a Svéd Királyság keresetét, és a Svéd Királyságot kötelezze a költségek viselésére. Másodlagosan a Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé újbóli határozathozatalra, az elsőfokú és a fellebbezési eljárás keretében felmerült költségeiről jelenleg ne határozzon, és tartsa fenn a vitatott határozat joghatásait.

36. Az elsőfokú eljárásba a Bizottság kérelmeinek támogatás céljából beavatkozó ECHA támogatja a Bizottság kérelmeit.

37. A Svéd Királyság azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

38. Az elsőfokú eljárásba a Svéd Királyság kérelmeinek támogatása céljából beavatkozó Dán Királyság, Finn Köztársaság és Parlament támogatja a Svéd Királyság kérelmeit.

39. 2019. november 21-i végzésével²⁰ a Bíróság elnökhelyettese helyt adott a Bizottság arra irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelmének, hogy a megtámadott ítélet ellen benyújtott fellebbezés elbírálásáig függeszse fel a megtámadott ítélet végrehajtását.

40. A 2020. július 7-én tartott tárgyaláson a Dán Királyság, a Svéd Királyság, a Parlament, a Bizottság és az ECHA is előadta szóbeli észrevételeit.

¹⁹ A Törvényszék úgy ítélte meg, hogy nem szükséges megvizsgálni az ügyben felhozott többi érvet és jogalapot (a megtámadott ítélet 46., 47. és 106. pontja).

²⁰ Bizottság kontra Svédország végzés (C-389/19 P-R, nem tették közzé, EU:C:2019:1007). Lásd még a jelen indítvány 35. lábjegyzetét és az azt kíséző szöveget.

VI. Elemzés

41. A Bizottság a fellebbezésének alátámasztása érdekében négy jogalapra hivatkozik. Az első jogalap a megfelelő alternatív megoldások hiányával kapcsolatos, a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti bizonyítási szint téves értékelésén alapul. A második jogalap azon alapul, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe a Bizottság arra vonatkozó mérlegelési jogkörét, hogy a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján nulla küszöbértékét határozza meg az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében. A harmadik jogalap a REACH-rendelet 60. cikke (4) bekezdésének téves alkalmazásán alapul a vitatott határozatban megadott engedély részleges hatályát és feltételeit illetően. A negyedik jogalap a vitatott határozat joghatásainak fenntartására irányuló kérelem téves értékelésén alapul.

42. Az alábbiakban kifejtett indokok alapján úgy vélem, hogy az első, második és harmadik jogalap megalapozatlan, míg a negyedik jogalap megalapozott. Ilyen körülmények között véleményem szerint hatályon kívül kell helyezni a megtámadott ítélet rendelkező részének 2) pontját, és a Bíróságnak fenn kell tartania a vitatott határozat joghatásait mindaddig, amíg nem hoznak helyette új határozatot.

A. Az első (a megfelelő alternatív megoldások hiányát illetően alkalmazandó bizonyítási szinttel kapcsolatos) jogalapról

1. A felek érveinek összefoglalása

43. Az első jogalappal az ECHA által általánosságban támogatott Bizottság lényegében arra hivatkozik, hogy a megtámadott ítélet 79., 81., 85., 86., 90. és 101. pontjában a Törvényszék nyilvánvalóan tévesen alkalmazta a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerint a megfelelő alternatív megoldások hiányát illetően alkalmazandó, bizonyítási szintet érintő jogot.

44. A Bizottság először is azt állítja, hogy a Törvényszék lehetetlen bizonyítási szintet állított fel, amikor megkövetelte a kérelmezőtől és a Bizottságtól, hogy a megfelelő alternatív megoldások hiányának a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti bizonyítása érdekében zárjanak ki minden tudományos bizonytalanságot. A Bizottság véleménye szerint az alternatív megoldások értékelése olyan tudományos értékelést foglal magában, amelyet jelentős bizonytalanság jellemez, és ennél fogva amennyiben ezt a bizonytalanságot teljes mértékben ki kell zárni, „probatio diabolicaról” (azaz nem megszereshető bizonyítékok előterjesztésére vonatkozó jogi követelményről) van szó.

45. Másodszor, a Bizottság kifogásolja a Törvényszék azon megállapítását, hogy a vitatott határozat meghozatalának időpontjában továbbra is jelentős bizonytalanságok álltak fenn a megfelelő alternatív megoldások hiányát illetően. A Bizottság állítása szerint a bizonyítékok mérlegelése, ideértve a bizonytalanságokat is, azt mutatta, hogy az alternatív megoldások nem érik el ugyanazt a műszakiteljesítmény-szintet, mint a szóban forgó anyagok. A műszakiteljesítmény-veszteség tekintetében egy nulla küszöbérték alkalmazása alapján ezért levonhatta azt a következtetést, hogy az alternatív megoldások műszakilag nem megvalósíthatók, és ennél fogva alkalmatlanok az engedélyezett felhasználásokra.

46. A Bizottság e tekintetben a tárgyaláson hangsúlyozta, hogy elfogadható a nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében történő alkalmazására vonatkozó érve, mivel az az alternatív megoldásoknak a Bizottság által a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján elvégzett értékelésére vonatkozó jogkérdésnek minősül, nem pedig új érvek, mivel azt többek között a Törvényszékhez benyújtott beadványaiban előadta. A Bizottság emellett arra hivatkozik, hogy a Törvényszék megállapításaival szemben benyújtott fellebbezése szükségessé teszi ezen érv részletesebb kifejtését.

47. A Dán Királyság és a Parlament által támogatott Svéd Királyság véleménye szerint az első jogalap elfogadhatatlan. A Svéd Királyság azzal érvel, hogy a Bizottság által a nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében történő alkalmazása olyan új érv, amelyre a Törvényszék előtt nem hivatkoztak, és amelyet a Bíróság ezért nem vizsgálhat fellebbezés keretében. A Dán Királyság és a Parlament szerint ez a jogalap a Törvényszék ténybeli értékeléseire vonatkozik, amelyeket a Bíróság nem vizsgálhat felül a fellebbezési eljárás keretében.

48. A Dán Királyság, a Finn Köztársaság és a Parlament által támogatott Svéd Királyság szerint ezenkívül az első jogalap nem megalapozott. Véleményük szerint a Törvényszék nem állított fel lehetetlen bizonyítási szintet a megfelelő alternatív megoldások hiányának értékelését illetően, és a Bizottság állításai a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapulnak. A Svéd Királyság a Bizottság által a nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében történő alkalmazását is vitatja, mivel az sem a vitatott határozatból, sem az ügy irataihoz csatolt más dokumentumokból nem tűnik ki, és a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdésével sem áll összhangban. Ez különösen amiatt van így, hogy nem veszi figyelembe azon körülményt, mely szerint a műszaki teljesítménynek szükségesnek kell lennie azon felhasználás különös funkciójának betöltéséhez, amelyre az engedélyt kérték. Ily módon értelmetlenné teszi az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányával kapcsolatos követelményt, mivel egyetlen anyag sem rendelkezik pontosan ugyanolyan műszaki tulajdonságokkal, mint a többi anyag.

2. Az első jogalap értékelése

a) Az elfogadhatóságról

49. Először is a Dán Királyság és a Parlament lényegében vitatja az első jogalap elfogadhatóságát, amennyiben az azon tények és bizonyítékok Törvényszék általi értékelésére vonatkozik, amelyek alapján a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem bizonyította megfelelő módon a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján a megfelelő alternatív megoldások hiányát. A tények és bizonyítékok elferdítésére vonatkozó állítások hiányában ezt az értékelést nem vizsgálhatja felül a Bíróság fellebbezési eljárás keretében.

50. Véleményem szerint ez az elfogadhatatlansági kifogás nem lehet eredményes. Az a kérdés, hogy a Törvényszék tévedett-e a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerint a megfelelő alternatív megoldások hiányát illetően alkalmazandó bizonyítási szinttel kapcsolatban, arra vonatkozik, hogy a Törvényszék helyes jogi kritériumot alkalmazott-e a tények és bizonyítékok értékelésének alapjaként, ami olyan jogkérdésnek minősül, amelyre kiterjed a Bíróság fellebbezés keretében végzett felülvizsgálati joga.²¹ Ezenkívül az a kérdés, hogy a Törvényszék helyesen vonhatta-e le azt a következtetést a rendelkezésére álló tények és bizonyítékok alapján, hogy a Bizottság tévesen értékelte a megfelelő alternatív megoldások hiányát a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján, az ügy tényállásának jogi minősítésére vonatkozik, amelynek vizsgálatára a Bíróság a fellebbezés keretében hatáskörrel rendelkezik.²²

51. Másodszor, a Svéd Királyság vitatja az első jogalap elfogadhatóságát a Bizottságnak a nulla küszöbérték alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében történő alkalmazásával kapcsolatos állításait illetően, mivel ezek olyan új érvek minősülnek, amelyre a Törvényszék előtt nem hivatkoztak, és amelyet a Bíróság ezért nem vizsgálhat fellebbezés keretében.

²¹ Lásd e tekintetben: 2011. október 25-i Solvay kontra Bizottság ítélet (C-109/10 P, EU:C:2011:686, 51. pont); 2011. október 25-i Solvay kontra Bizottság ítélet (C-110/10 P, EU:C:2011:687, 46. pont); lásd még: Jääskinen főtanácsnok Dánia kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa (C-417/12 P, EU:C:2014:286, 55. pont).

²² Lásd például: 2018. július 25-i Bizottság kontra Spanyolország és társai ítélet (C-128/16 P, EU:C:2018:591, 31. pont).

52. Véleményem szerint ez az elfogadhatatlansági kifogás szintén nem lehet eredményes. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a fellebbező olyan fellebbezést terjeszthet elő, amelyben magából a megtámadott ítéletből eredő és ezen ítélet jogi megalapozottságának kifogásolását célzó jogalapokra hivatkozik,²³ és a jelen esetben ez a helyzet. A nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében történő alkalmazására vonatkozó érveléssel a Bizottság azt kívánja bizonyítani, hogy emiatt nem álltak fenn jelentős bizonytalanságok az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányát illetően, és hogy e követelményt megfelelően értékelte a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján. Következésképpen ez az érv annak vitatására irányul, hogy a Törvényszék jogilag megalapozottan alkalmazta az említett rendelkezést a megtámadott ítéletben. Ezenfelül ezt az érvet a Bizottság a Törvényszékhez benyújtott beadványaiban különösen a Svéd Királyság első jogalapjának második részét illetően hozta fel, amelyen a vitatott határozat Törvényszék általi megsemmisítése alapult.

53. Úgy vélem tehát, hogy az első jogalap elfogadható.

b) A jogalap érdeméről

54. Első jogalapjával a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor lehetetlen bizonyítási szintet állított fel a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján, megkövetelve a kérelmezőtől és a Bizottságtól, hogy minden jelentős bizonytalanságot zárjanak ki a megfelelő alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányát illetően. A Bizottság e tekintetben arra hivatkozik, hogy az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében a nulla küszöbérték általa történő alkalmazása alapján nem álltak fenn jelentős bizonytalanságok a megfelelő alternatív megoldások általa elvégzett értékelése során a vitatott határozat meghozatalának időpontjában.

55. Véleményem szerint az első joglapot el kell utasítani.

56. Úgy tűnik számomra, hogy a megtámadott ítélet 79., 81., 85., 86., 90. és 101. pontjának Bizottság általi értelmezése nem meggyőző. Ezeket a pontokat a megfelelő összefüggésben kell értelmezni. Ennélfogva úgy tűnik, hogy az első jogalap a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapul.

57. Először is egyértelmű, hogy a megtámadott ítéletnek többek között a 77., 78., 84. és 87–98. pontjával összefüggésben értelmezett 79., 81., 85., 86., 90. és 101. pontjában a Törvényszék nem követelte meg, hogy a kérelmező vagy a Bizottság zárjon ki minden tudományos bizonytalanságot. Ellenkezőleg, az említett pontokban a Törvényszék véleményem szerint azt az észszerű bizonyítási szintet alkalmazta, hogy a Bizottságnak eleget kell tennie azon kötelezettségének, hogy az engedélyezési eljárásban szolgáltatott információkra tekintettel bizonyítania kell a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján, hogy nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatív megoldások. A megtámadott ítélet 86. pontjában ugyanis a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság az engedély megadása előtt nem vizsgálta meg lényeges információkat annak megállapíthatóságához, hogy a kért felhasználások tekintetében nem léteztek alternatív megoldások, illetve, hogy a fennmaradó bizonytalanságok „elhanyagolhatók”.

58. E tekintetben, amint az a megtámadott ítélet 77. pontjából kitűnik, a Törvényszék által a megtámadott ítélet 79. pontjában tett azon megállapítás, amely szerint a kérelmező viseli annak a kockázatát, hogyha esetleg nem bizonyítható, hogy nem állnak rendelkezésre alternatív megoldások, és ennélfogva – ha továbbra is bizonytalanságok állnak fenn – nem lehet a számára megadni az engedélyt, a REACH-rendeletnek a rendelet (69) preambulumbekkezdésével együttesen értelmezett 60. cikke (4) bekezdésének szövegéből következik, amely szerint e tekintetben a kérelmezőre hárul a bizonyítási teher, és ennélfogva a kérelmező viseli annak kockázatát, ha az említett követelmény nem nyer bizonyítást.

²³ Lásd például: 2018. szeptember 6-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítélet (C-4/17 P, EU:C:2018:678, 24. pont).

59. Ugyanígy, amint arra a Svéd Királyság rámutat, a Törvényszék által a megtámadott ítélet 81. pontjában tett azon megállapítás, amely szerint a Bizottság nem hozhat engedélyező határozatot pusztán feltételezések alapján, nem értelmezhető úgy, mint amely lehetetlen bizonyítási szintet állítana a Bizottság elé. E megállapításból az következik, hogy ha csak feltételezések állnak fenn a megfelelő alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányát illetően, e követelmény nem nyert bizonyítást, míg ha a Bizottság olyan információkkal rendelkezik, amelyek alátámasztják azt az állítást, hogy nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatív megoldások, ez a követelmény teljesül.

60. Arra is rá kell mutatni, hogy a megtámadott ítélet 84. pontjával összefüggésben értelmezett 85. pontjában a Törvényszék véleményem szerint helyesen állapította meg, hogy amennyiben a kérelmező által az alternatív megoldások elemzése keretében szolgáltatott bizonyítékok ellentmondásban vannak a harmadik felek vagy a tagállamok által szolgáltatott bizonyítékokkal, a Bizottságnak alaposabban is meg kell vizsgálnia az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányára vonatkozó követelményt, így ha e vizsgálat végeztével még mindig bizonytalanság áll fenn, az említett követelmény nem teljesül, és a Bizottság nem adhatja meg az engedélyt.

61. A Törvényszék ez alapján állapította meg a megtámadott ítélet 86. pontjában, hogy a vitatott határozat meghozatalakor a Bizottság nem végezte el megfelelő módon az alternatív megoldások rendelkezésre állása hiányának vizsgálatát, és hogy mivel nem került sor az említett követelmény alaposabb vizsgálatára, az engedélyt nem lett volna szabad megadni. Egyértelmű, hogy ez a megállapítás a megtámadott ítélet 87–98. pontjában szereplő megfontolásokon alapult.

62. A Törvényszék a megtámadott ítélet 88. és 89. pontjával összefüggésben értelmezett 90. pontjában megállapította különösen, hogy az egyik szereplő által szolgáltatott információk kétségekre adtak alapot a kérelmezőnek az alternatív megoldásokra vonatkozó elemzésében szereplő azon állítását illetően, hogy a szóban forgó anyagokat olyan magas szintű műszaki teljesítmény jellemzi, amely nem érhető el az alternatív megoldások egyikével sem.

63. A megtámadott ítélet 101. pontjában a Törvényszék a Bizottság azon érvét is elutasította, mely szerint további elemzéseket végzett a megfelelő alternatív megoldások hiányát illetően, mivel ezek az elemzések a kérelmező olyan további információiból álltak, amelyek nem szolgáltak felvilágosításként azon felhasználásokat illetően, amelyek esetében nem léteztek alternatív megoldások.

64. Ilyen körülmények között a Bizottság által a nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében történő alkalmazásával kapcsolatban a Bizottság által felhozott érvek nem meggyőzőek, mivel a Törvényszék nem foglalt állást ezzel kapcsolatban a megtámadott ítélet Bizottság által vitatott pontjaiban. Függetlenül attól, hogy a Bizottság ilyen küszöbértéket alkalmazott, az erre vonatkozó érvek nem támasztják alá azt az állítást, hogy a Törvényszék lehetetlen bizonyítási szintet állított fel a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján. Amint az a megtámadott ítélet 86., 90. és 101. pontjából kitűnik, a Törvényszék véleményem szerint helyesen állapította meg a szóban forgó anyagok műszaki teljesítményére vonatkozó információkra tekintettel, hogy egyértelmű bizonyítékok állnak fenn arra vonatkozóan, hogy nem zárult le az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányával kapcsolatos bizottsági értékelés, és hogy a Bizottság nem fejtette ki kellőképpen azokat az indokokat, amelyek miatt nem megfelelőnek ítélte az alternatív megoldásokat

65. Azt javaslom tehát, hogy a Bíróság az első jogalapot mint megalapozatlant utasítsa el.

B. A második (az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében alkalmazott nulla küszöbértékkel kapcsolatos) jogalapról

1. A felek érveinek összefoglalása

66. A második jogalappal az ECHA által általánosságban támogatott Bizottság lényegében azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 86., 90. és 96. pontjában a Törvényszék nyilvánvalóan tévesen alkalmazta a jogot, mivel figyelmen kívül hagyta a Bizottság arra vonatkozó mérlegelési jogkörét, hogy az alternatív megoldásoknak a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti értékelése tekintetében meghatározza a műszaki és gazdasági megvalósíthatóság küszöbértékét. Következésképpen úgy véli, hogy a Törvényszék téves bírósági felülvizsgálati kritériumot alkalmazott, és átvette a Bizottság szerepét a releváns társadalmi, gazdasági és műszaki jellegű megfontolások mérlegelését illetően.

67. A Bizottság arra hivatkozik, hogy a vitatott határozat azon alapul, hogy a műszakiteljesítmény-veszteség tekintetében nulla küszöbértékét alkalmazott, és hogy egyetlen alternatív megoldás sem felelt meg e küszöbértéknek. Véleménye szerint a Törvényszék megközelítése ezt nem vette figyelembe, és összekeverte ezt a két elemet. A Bizottság szerint nem tévedett, amikor nulla küszöbértéket határozott meg, majd az alternatív megoldásokat e küszöbértékre tekintettel értékelte, mivel az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatóságát nem lehet értékelni annak eldöntése nélkül, hogy milyen mértékű teljesítményvesztéssel lehet elfogadhatónak tekinteni, ami hasonlóképpen érvényes a gazdasági megvalósíthatóságra is. Ez a döntés a Bizottság mérlegelési jogkörébe tartozik, amelynek keretében különböző szempontokat kell mérlegelnie. A Bizottság állítása szerint az alternatív megoldásokkal kapcsolatos értékelése ezért a nyilvánvaló hibán alapuló bírósági felülvizsgálat hatálya alá tartozik, amint azt a Törvényszék a 2019. április 4-i ClientEarth kontra Bizottság ítéletében (T-108/17, EU:T:2019:215) helyesen megállapította, de a megtámadott ítéletben elmulasztotta alkalmazni.

68. A Dán Királyság által támogatott Svéd Királyság véleménye szerint a második jogalap két okból elfogadhatatlan. Egyrészt a Törvényszék vitatott megállapításai ténykérdésre vonatkoznak. Másrészt a Bizottság által a nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében történő alkalmazására a Törvényszék előtt nem hivatkoztak, így az olyan új érvek minősül, amelyekre fellebbezés keretében nem lehet hivatkozni.

69. A Dán Királyság, a Finn Köztársaság és a Parlament által támogatott Svéd Királyság szerint ezenkívül a második jogalap nem megalapozott.

70. A Svéd Királyság és a Parlament először is arra hivatkozik, hogy a Bizottság nulla küszöbértékkel kapcsolatos megközelítése nem tűnik ki a vitatott határozatból, és a Bizottság ezt az érvet a Törvényszék előtt sem hozta fel. A Svéd Királyság szerint tehát semmilyen bizonyíték nem támasztja alá a Bizottság azon állítását, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe ezt a körülményt, vagy hogy figyelmen kívül hagyta a Bizottság mérlegelési jogkörét. A Parlament azt állítja, hogy bár ez az érv csupán „visszamenőleges rekonstrukciónak” minősül, semmiképpen nem releváns az a kérdés, hogy a Bizottság rögzített-e ilyen küszöbértéket, mivel a Törvényszék arra a körülményre alapozta megállapításait, hogy a Bizottság nem tudta végleges jelleggel megállapítani, hogy nem állnak rendelkezésre alternatív megoldások, és a vitatott határozatban elismeri, hogy nem egyértelmű, hogy léteznek-e a meghatározott kritériumoknak megfelelő alternatív megoldások.

71. Másodszor, a Svéd Királyság a Dán Királysággal, a Finn Köztársasággal és a Parlamenttel együtt azt állítja, hogy a Bizottság nulla küszöbértékkel kapcsolatos megközelítése ellentétes a REACH-rendelettel. A Svéd Királyság azt állítja, hogy a Törvényszék helyesen állapította meg, hogy az alternatív megoldásokat konkrétan a tervezett felhasználásuk szempontjából kell értékelni, és így a Bizottság azáltal, hogy anélkül határozott meg küszöbértéket a teljesítményveszteség tekintetében, hogy figyelembe vette volna azt a funkciót, amelyhez e teljesítmény a tervezett felhasználás tekintetében

szükséges, nem tartotta tiszteletben a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdését. A Dán Királyság és a Parlament hangsúlyozza, hogy ez a megközelítés nem áll összhangban a REACH-rendelet szövegével és céljaival, és megfoszthatja lényegétől az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányára vonatkozó követelményt, mivel korlátozza a kérdéses anyaggal egyenértékű jellemzőkkel rendelkező alternatív megoldásokon alapuló helyettesítést. A Finn Köztársaság is úgy véli, hogy a műszaki teljesítményt minden egyes felhasználás esetében külön kell értékelni, és a Bizottság megközelítése a különös aggodalomra okot adó anyagok túlságosan könnyű engedélyezéséhez vezet, ami aláássa az engedélyezési rendszert.

2. A második jogalap értékelése

a) Az elfogadhatóságról

72. Először is a Svéd Királyság a Dán Királysággal együtt lényegében azzal az indokkal vitatja a második jogalap elfogadhatóságát, hogy az azon tények és bizonyítékok Törvényszék általi értékelésére vonatkozik, amelyek alapján a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem bizonyította megfelelő módon, hogy nem állnak rendelkezésre alternatív megoldások, amit a tények és bizonyítékok elferdítésére vonatkozó állítások hiányában a Bíróság nem vizsgálhat felül fellebbezés keretében.

73. Nem értek egyet ezzel az elfogadhatatlansági kifogással. Amint azt a jelen indítvány 50. pontjában kifejtettem, az a kérdés, hogy a Törvényszék helyesen vonhatta-e le azt a következtetést a rendelkezésére álló tények és bizonyítékok alapján, hogy a Bizottság tévesen értékelte a megfelelő alternatív megoldások hiányát, az ügy tényállásának jogi minősítésére vonatkozik, amelynek vizsgálatára a Bíróság a fellebbezés keretében hatáskörrel rendelkezik.

74. Másodszor, a Svéd Királyság a Dán Királysággal együtt azzal az indokkal vitatja a második jogalap elfogadhatóságát, hogy a Bizottságnak a nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében általa történő alkalmazásával kapcsolatos állításai olyan új érvek minősülnek, amelyekre a Törvényszék előtt nem hivatkoztak, és amelyet a Bíróság ezért nem vizsgálhat fellebbezés keretében.

75. Ezzel az elfogadhatatlansági kifogással sem értek egyet. A jelen indítvány 52. pontjában szereplő elemzésem alapján a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően elfogadhatónak kell tekinteni a Bizottságnak a nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében által történő alkalmazására vonatkozó érvét, mivel az a Törvényszék arra vonatkozó megállapításai jogi megalapozottságának vitatására irányul, hogy a Bizottság nem értékelte megfelelően a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján a megfelelő alternatív megoldások hiányát, és az a Bizottság által a Törvényszék előtti eljárásban felhozott érveken alapul.

76. Úgy vélem tehát, hogy a második jogalap elfogadható.

b) A jogalap érdeméről

77. Második jogalapjával a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor tévesen értelmezte az alternatív megoldások műszaki és gazdasági megvalósíthatóságára vonatkozó küszöbértéknek a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti meghatározása tekintetében a Bizottságot megillető mérlegelési jogkört, valamint a Bizottság e rendelkezés alapján hozott határozatai bírósági felülvizsgálatának terjedelmét.

78. A jelen indítvány 61. pontjában említetteknek megfelelően a Törvényszék a megtámadott ítélet 86. pontjában megállapította, hogy a vitatott határozat meghozatalakor a Bizottság nem bizonyította megfelelő módon az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányát a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján. Ez a megállapítás a megtámadott ítélet 87–98. pontjában szereplő megfontolásokon alapult.

79. A Törvényszék a megtámadott ítélet 90. pontjában megállapította különösen, hogy az egyik szereplő által szolgáltatott információk arra utaltak, hogy bizonyos feltételek mellett az engedélyezési kérelmében megjelölt felhasználások mindegyike tekintetében rendelkezésre álltak alternatív megoldások az Unió piacán.

80. A Törvényszék a megtámadott ítélet 96. pontjában azt is megállapította, hogy a vitatott határozat (8), (9) és (12) preambulumbekzdéséből az derül ki, hogy a Bizottságnak továbbra is kétségei voltak a műszakilag megvalósítható, alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányát illetően az engedélyezési kérelemben foglalt felhasználások egésze tekintetében.

81. Véleményem szerint e megállapításokban nem érhető tetten téves jogalkalmazás.

82. Először is megjegyzem, hogy az alternatív megoldások műszaki vagy gazdasági megvalósíthatósága küszöbértékének Bizottság általi meghatározását nem említi sem a vitatott határozat, sem a megtámadott ítélet a Bizottság érveinek ezen ítélet 51–56. pontjában szereplő összefoglalásában vagy a Törvényszék megállapításaiban. A megtámadott ítélet ugyanis nem foglal állást általános jelleggel a Bizottságot az alternatív megoldások műszaki vagy gazdasági megvalósíthatóságának értékelése tekintetében megillető mérlegelési jogkört illetően. Következésképpen, amint arra a Svéd Királyság és a Parlament rámutat, úgy tűnik, hogy semmilyen bizonyíték nem támasztja alá a Bizottság azon állítását, hogy a Törvényszék tévedett, amikor nem vette figyelembe, hogy a vitatott határozatban a Bizottság nulla küszöbértéket alkalmazott a műszaki teljesítmény tekintetében, vagy amikor figyelmen kívül hagyta a Bizottság arra vonatkozó mérlegelési jogkörét, hogy meghatározza az alternatív megoldások műszaki és gazdasági megvalósíthatóságának küszöbértékeit.

83. Ezenfelül a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 96. pontjában a vitatott határozat (8), (9) és (12) preambulumbekzdésével kapcsolatban tett megállapítása számomra nem tűnik kifogásolhatónak. Amint az a jelen indítvány 24. és 25. pontjából kitűnik, a vitatott határozat (8), (9) és (12) preambulumbekzdésében a Bizottság elismerte „[a] műszakilag megvalósítható alternatív megoldások rendelkezésre állása hiányának a kérelemben szereplő összes felhasználás tekintetében történő, teljes bizonyossággal való megállapíthatóságával kapcsolatos nehézségek[et]”. A Törvényszék megállapítása tehát e preambulumbekzdések szövegéből következik. A Bizottság arra vonatkozó állításai, hogy nulla küszöbértéket alkalmazott a műszaki megvalósíthatóság tekintetében, és megállapította, hogy egyetlen alternatív megoldás sem felelt meg ennek a küszöbértéknek, nem kérdőjelezi meg ezt.

84. Mindazonáltal amennyiben a Bizottság azt állítja, hogy a nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében általa történő alkalmazása képezi a vitatott határozat alapját, annyiban ez felveti annak kérdését, hogy összeegyeztethető-e ez a megközelítés a REACH-rendelettel. Ezt a megközelítést úgy értelmezem, hogy a megfelelő alternatív megoldás műszakilag csak akkor megvalósítható, ha a tervezett felhasználások tekintetében ugyanolyan műszaki teljesítményt kínál, mint a szóban forgó anyagok. Ez alapján úgy tűnik számomra, hogy – amint arra a Dán Királyság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság és a Parlament rámutatott – a REACH-rendelet szövegére és céljaira tekintettel erős jelek mutatnak arra, hogy az ilyen megközelítés nem áll összhangban az említett rendelet által létrehozott engedélyezési rendszerrel. Az a megtámadott ítélettel sem áll összhangban.

85. E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a megtámadott ítélet 70–76. pontjában a Törvényszék ismertette a megfelelő alternatív megoldás REACH-rendelet értelmében vett fogalmára vonatkozó értelmezését. A Törvényszék megjegyezte különösen, hogy az ECHA által kiadott útmutató szerint az alternatíva (más szóval: alternatív megoldás) olyan helyettesítő megoldás, amely potenciálisan helyettesíteni tudja a kérdéses anyagot, és amelynek képesnek kell lennie ugyanazon funkció betöltésére, mint amit a kérdéses anyag ellát. Véleménye szerint a megfelelő alternatív megoldás fogalma azt jelenti, hogy ez a megoldás nemcsak biztonságosabb, hanem a REACH-rendelet 55. cikke értelmében véve „gazdaságilag és műszakilag megvalósítható” is. A Törvényszék szerint ez a kifejezés arra utal, hogy a megfelelő alternatív megoldások nem csupán elvontan vagy csak kivételes körülmények esetén létező alternatív anyagokat vagy technológiákat jelentenek, hanem az értékelést az ezen anyagokra vonatkozó gyártási kapacitások, e technológiák megvalósíthatóságának és forgalomba hozataluk jogszabályi és tényleges feltételeinek szemszögéből kell elvégezni.

86. A Törvényszék megjegyezte továbbá, hogy a megfelelő alternatív megoldások értékelése azt a szubjektív kritériumot is magában foglalja, hogy az alternatív megoldások műszakilag és gazdaságilag megvalósíthatók-e „a kérelmező vonatkozásában” a REACH-rendelet 60. cikke (5) bekezdésének b) pontja értelmében, így amennyiben általában véve rendelkezésre áll alternatív megoldás, de még nem a kérelmező vonatkozásában, az engedély megadható, ha a kérelmező az említett rendeletben előírtaknak megfelelően helyettesítési tervet nyújt be az anyagnak az alternatív megoldással való végleges felváltása céljából.

87. A megtámadott ítéletből kitűnik, hogy a megfelelő alternatív megoldások hiányával kapcsolatos, a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti követelmény magában foglalja annak – objektív és szubjektív szempontok figyelembevételével történő – konkrét értékelését, hogy az alternatív megoldás képes-e ugyanazon funkció betöltésére, mint amit a különös aggodalomra okot adó anyag lát el a kérelmező által tervezett felhasználásokkal kapcsolatban.

88. Arra is rá kell mutatni, hogy bár a REACH-rendelet nem határozza meg a megfelelő alternatív megoldás, illetve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóság fogalmát, a REACH-rendelet szövegéből, mégpedig abból, hogy az e rendelet 60. cikkének (4) és (5) bekezdése értelmében vett alternatív megoldásoknak „megfelelőnek” és „megvalósíthatónak” kell lenniük, arra lehet következtetni, hogy a költségek, a rendelkezésre állás és a hatékonyság észszerű értékelése alapján az alternatív megoldásoknak képesnek kell lenniük arra, hogy betöltsék a kérdéses anyag funkcióját.²⁴ Ezt megerősíti különösen a REACH-rendelet 60. cikke (4) bekezdésének d) pontja („alternatív anyagok vagy technológiák”) és 60. cikkének (5) bekezdése („összes lényeges szempont”), amelyek az anyag helyettesítésére adott esetben képes és nem kizárólag a pontos („teljes mértékben kompatibilis”) helyettesítőkre korlátozódó megfelelő alternatív megoldás fogalmának tág jellegéről tanúskodnak. Ez az ECHA útmutatóiban is kifejezésre jut, amelyek szerint az alternatív megoldás műszaki megvalósíthatóságának alapja az anyag funkciójának ellátása vagy átvétele, míg a gazdasági megvalósíthatóság a kérelmező költségeinek és bevételeinek az alternatív megoldásra való átállás eredményeként bekövetkező változására összpontosít.²⁵

89. Ezenkívül a megfelelő alternatív megoldások hiányának értékelése során figyelembe kell venni többek között a REACH-rendeletnek az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmére irányuló – e rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében rögzített – célját, valamint az engedélyezési rendszer arra irányuló – az említett rendelet 55. cikkében rögzített – különös célját, hogy a különös aggodalomra okot adó anyagokat fokozatosan megfelelő alternatív megoldásokkal helyettesítsék, amennyiben az gazdaságilag és műszakilag megvalósítható (lásd a jelen indítvány 9. és 10. pontját).

²⁴ Lásd e tekintetben: a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv és a [szerves szennyező anyagokról szóló] EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó bizottsági javaslat, COM(2003) 644 végleges, 2003. október 29., indokolás, az 57. cikk tervezete, második bekezdés.

²⁵ Lásd például: ECHA, Útmutató az engedélyezési kérelem elkészítéséhez (HL 2011. C 28., 1. o.), különösen a 3.6. és 3.8. pont. Lásd még újabban: ECHA, How to apply for authorisation, 2017. október, elérhető a <https://echa.europa.eu/> címen, 3.3. pont.

90. E megfontolásokra tekintettel a Bizottság által a nulla küszöbértéknek az alternatív megoldások műszaki megvalósíthatósága tekintetében történő – a jelen indítvány 84. pontjában ismertetett – alkalmazása nem tűnik számomra összeegyeztethetőnek a megfelelő alternatív megoldásoknak a REACH-rendeletben és a Törvényszék azon megállapításaiban kifejezésre jutó tág fogalmával, amelyek szerint a megfelelő alternatív megoldások értékelését konkrétan a releváns körülményekre és az alternatív megoldás arra való képességére tekintettel kell elvégezni, hogy a kért felhasználások vonatkozásában ellássa az anyag funkcióját. Amennyiben a Bizottság anélkül határoz meg küszöbértéket a műszakiteljesítmény-veszteség tekintetében, hogy figyelembe venné az azon anyag által betöltendő funkciót, amelyhez e teljesítmény a kért felhasználások tekintetében szükséges, ez a megközelítés figyelmen kívül hagyja azt a körülményt, hogy az alternatív megoldás műszaki megvalósíthatóságát a tervezett felhasználás tekintetében ellátandó funkcióra, nem pedig a különös aggodalomra okot adó anyag teljesítményére tekintettel kell értékelni. Következésképpen e megközelítés megfoszthatja lényegétől a megfelelő alternatív megoldások hiányával kapcsolatos, a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti követelményt, mivel meg nem engedett módon korlátozza a lehetséges alternatív megoldások körét.

91. Az ilyen megközelítés tehát ellentétesnek tűnik a REACH-rendeletnek az emberi egészség és a környezet védelmére irányuló céljával annyiban, amennyiben engedélyek megadását eredményezheti olyan helyzetekben, amelyekben ténylegesen rendelkezésre állhatnak megfelelő alternatív megoldások. Az ilyen megközelítés az engedélyezési rendszernek a REACH-rendelet 55. cikkében rögzített, a különös aggodalomra okot adó anyagok fokozatos helyettesítésének előmozdítására irányuló célját is sérti, mivel az csak olyan kivételes esetekben vezethet a helyettesítés lehetővé tételéhez, amelyekben a helyettesítés nem jár a hatékonyság semmilyen csökkenésével.

92. Véleményem szerint végül nem meggyőzőek a vitatott határozat bírósági felülvizsgálatának terjedelmére alapított kifogások. Különösen úgy tűnik számomra, hogy a Bizottság tévesen hivatkozik a Törvényszék 2019. április 4-i ClientEarth kontra Bizottság ítéletére (T-108/17, EU:T:2019:215).²⁶ Amint arra a Finn Köztársaság rámutat, a jelen ügy körülményei eltérnek az említett ítélet körülményeitől, különösen mivel az utóbbi nem a REACH-rendeleten alapuló bizottsági engedélyező határozat Törvényszék általi felülvizsgálatára, hanem az Aarhusi Egyezményben foglalt kötelezettségeket végrehajtó 1367/2006 rendelet²⁷ 10. cikke szerinti, az engedélyezésről szóló határozat belső felülvizsgálata iránti kérelmet elutasító bizottsági határozatra vonatkozott.

93. Az említett ítéletben emellett a Törvényszék megállapította, hogy a nyilvánvaló hibával kapcsolatos felülvizsgálata az összetett tények valamely uniós intézmény általi értékelésére vonatkozik, és így a felperes által előterjesztett bizonyítékoknak elegendőnek kell arra lenniük, hogy kétségbe vonják az adott intézmény által elfogadott aktusban foglalt tényértékelés helytállóságát.²⁸ A megtámadott ítélet vitatott pontjai ezzel szemben nem a Bizottság engedélyezés alapjául szolgáló tényértékelésének helytállóságára, hanem a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti, a megfelelő alternatív megoldások hiányának bizonyításával kapcsolatos értékelési kötelezettségének megsértésére vonatkoznak. Hasonlóképpen, azon állításnak sem látom semmilyen alapját, mely szerint a Törvényszék átvette volna a Bizottság szerepét az alternatív megoldások rendelkezésre állásának értékelését illetően, mivel az említett pontokban a Törvényszék nem döntött e kérdésben.

94. Azt javaslom tehát, hogy a Bíróság a második jogalapot mint megalapozatlant utasítsa el.

²⁶ Ezen ítélet ellen fellebbezés van folyamatban: lásd a jelen indítvány 3. lábjegyzetét.

²⁷ A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 264., 13. o.).

²⁸ Lásd: 2019. április 4-i ClientEarth kontra Bizottság ítélet (T-108/17, EU:T:2019:215, különösen 246., 248., 249. és 259–262. pont).

C. A harmadik (a vitatott határozatban megadott engedély részleges hatályával és feltételeivel kapcsolatos) jogalapról

1. A felek érveinek összefoglalása

95. A harmadik jogalappal az ECHA által általánosságban támogatott Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 86., 97. és 98. pontjában a Törvényszék nyilvánvalóan tévesen alkalmazta a jogot a vitatott határozat tekintetében. E jogalap két részre oszlik.

96. A harmadik jogalap első részével a Bizottság azt kifogásolja, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a vitatott határozat nem engedélyezte az engedélyezési kérelemben megjelölt valamennyi felhasználást, hanem a szóban forgó anyagok bizonyos olyan felhasználásaira vonatkozó részleges engedélynek minősült, amelyek esetében ezen anyagok műszaki teljesítménybeli tulajdonságai szükségesek voltak a tervezett felhasználáshoz. A Bizottság azzal érvel tehát, hogy a vitatott határozat nem értelmezhető úgy, hogy a részleges engedélyezést illetően nem teljesültek a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdésében foglalt követelmények.

97. A harmadik jogalap második részével a Bizottság vitatja a Törvényszék azon megállapítását, amely szerint a vitatott határozatban szereplő bizonyos feltételek arra utalnak, hogy nem zárult le az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányával kapcsolatos, a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti értékelés. Álláspontja szerint az engedélyek hatálya korlátozható objektív kritériumok alapján, és az engedélyezett felhasználások meghatározhatók a kért funkciókra való hivatkozással, amint ezt a vitatott határozat 1. cikkének (1) és (2) bekezdése tette. A Bizottság szerint a vitatott határozat 1. cikke (3) bekezdésének d) és e) pontjában foglalt, az engedély jogosultjának és továbbfelhasználóinak jelentéstételi kötelezettségeivel kapcsolatos feltételek a felülvizsgálat időpontjában vagy akár korábban az ECHA és a Bizottság rendelkezésére álló információk javítását szolgálták. A Bizottság megerősítette továbbá, hogy nem ruházta át a vitatott határozat 3. cikkének b) pontjával a tagállamok hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságaira az alternatív megoldások értékelésének mérlegelési jogkör keretében ellátandó feladatát. A REACH-rendeletnek a tagállamok e rendelet végrehajtásában betöltött szerepére vonatkozó rendelkezéseire – többek között a rendelet 122., 125. és 126. cikkére, valamint (119)–(121) preambulumbekzdésére – tekintettel a Bizottság véleménye szerint a tagállamok azon lehetőségtől való megfosztása, hogy az engedélyezéssel összefüggésben felügyeljék és ellenőrizzék a jogszabályi rendelkezések tiszteletben tartását, figyelmen kívül hagyja a REACH-rendeletben előírt hatáskörmegosztást, és hátrányos következményekkel járhat az emberi egészségre és a környezetre nézve.

98. A Dán Királyság arra hivatkozik, hogy a harmadik jogalap elfogadhatatlan, mivel a tények és bizonyítékok Törvényszék általi értékelésén alapul, amely fellebbezés keretében nem vizsgálható felül.

99. A Dán Királyság, a Finn Köztársaság és a Parlament által támogatott Svéd Királyság szerint ezenkívül a harmadik jogalap nem megalapozott. Véleményük szerint a Törvényszék helyesen állapította meg, hogy a Bizottság elmulasztott következtetést levonni az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányával kapcsolatban, amint az kitűnik a vitatott határozatban szereplő azon feltételekből, amelyek az engedély jogosultját és továbbfelhasználóit arra kötelezik, hogy szolgáltatassanak információkat a megfelelő alternatív megoldások rendelkezésre állásáról, a továbbfelhasználókat pedig arra, hogy tartózkodjanak a szóban forgó anyagok alkalmazásától abban az esetben, ha megjelölnek valamely alternatív megoldást. Hangsúlyozzák, hogy bár az engedély hatálya korlátozható lehet objektív kritériumok alapján, a Bizottság nem fogalmazhat meg olyan feltételeket, amelyek megfelelnek a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján általa értékelendő követelményeknek. A Svéd Királyság ezenkívül azt állítja, hogy a Bizottság nem ruházhatja át a

tagállamok hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságaira a REACH-rendelet által ráruházott feladatokat; e hatóságok hatáskörrel rendelkeznek az engedélyező határozatok végrehajtására, de nem foglalhatnak állást az említett rendelet 60. cikkének (4) bekezdésében foglalt követelmények teljesülésével kapcsolatban.

2. A harmadik jogalap értékelése

a) Az elfogadhatóságról

100. A Dán Királyság lényegében azzal az indokkal vitatja a harmadik jogalap elfogadhatóságát, hogy az a Törvényszék azon ténybeli értékelésére vonatkozik, amely alapján a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem bizonyította megfelelő módon a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján, hogy nem állnak rendelkezésre alternatív megoldások, amit a Bíróság nem vizsgálhat felül fellebbezés keretében.

101. Véleményem szerint ez az elfogadhatatlansági kifogás nem lehet eredményes. Amint azt a jelen indítvány 50. és 73. pontjában megjegyeztem, az a kérdés, hogy a Törvényszék helyesen vonhatta-e le azt a következtetést a rendelkezésére álló tények és bizonyítékok alapján, hogy a Bizottság tévesen értékelte a megfelelő alternatív megoldások hiányát, az ügy tényállásának jogi minősítésére vonatkozik, amelynek vizsgálatára a Bíróság a fellebbezés keretében hatáskörrel rendelkezik.

102. Úgy vélem tehát, hogy a harmadik jogalap elfogadható.

b) A jogalap érdeméről

103. A harmadik jogalappal a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor helytelenül alkalmazta a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdését a vitatott határozatra. E jogalap első részében a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Bizottság az engedélyezési kérelemben megjelölt valamennyi felhasználást engedélyezte, miközben csak részleges engedélyt adott. E jogalap második részében a Bizottság a Törvényszék azon megállapításait kifogásolja, amelyek szerint a vitatott határozatban szereplő bizonyos feltételek azt bizonyítják, hogy azt megelőzően adta meg az engedélyt, hogy megfelelően megvizsgálta volna az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányát.

104. Először is meg kell állapítani, hogy a harmadik jogalap első része ténybeli szempontból megalapozatlannak tűnik számomra. A Bizottság állításával ellentétben a Törvényszék azt állapította meg a megtámadott ítélet 54–56. pontjával összefüggésben értelmezett 97. pontjában, hogy a vitatott határozat nem engedélyezte valamennyi kért felhasználást, hanem „csupán azokra az esetekre korlátozód[ott]”, amelyekben a szóban forgó anyagok teljesítménybeli jellemzői szükségesek voltak.

105. Igaz azonban, hogy – amint azt a Bizottság a harmadik jogalap első és második részében állítja – a megtámadott ítélet 97. és 98. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság által az engedélyhez fűzött feltételek alátámasztják a megtámadott ítélet 86. pontjában szereplő azon megállapítását, hogy a Bizottság a vitatott határozat meghozatalának időpontjában nem bizonyította megfelelő módon az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányát.

106. A Törvényszék a megtámadott ítélet 97. pontjában megállapította, hogy a vitatott határozat 1. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt azon feltétel, amellyel a Bizottság azokra az esetekre korlátozta az engedélyt, amikor a szóban forgó anyagokat tartalmazó összetételek teljesítményére valóban szükség van, egyenértékű azzal, mintha azt állapítanánk meg, hogy minden egyes alkalommal,

amikor a továbbfelhasználó megjelöl valamely alternatív megoldást, tartózkodni kell a szóban forgó anyagok alkalmazásától. A Törvényszék úgy ítélte meg, hogy ez a feltétel erősen jelzi azt a tényt, hogy a vitatott határozat meghozatalának időpontjában a Bizottság nem vélte úgy, hogy az alternatív megoldások rendelkezésre állása hiányának vizsgálata lezárult volna.

107. A Törvényszék ezenkívül a megtámadott ítélet 98. pontjában megállapította, hogy a vitatott határozat 1. cikke (3) bekezdésének d) és e) pontjában szereplő feltételek, amelyek szerint az engedély jogosultja továbbfelhasználóinak információt kell szolgáltatniuk azon megfelelő és rendelkezésre álló alternatív megoldásokra vonatkozóan, amelyek részletesen igazolják a szóban forgó anyagok használatának szükségességét, valamint az engedély jogosultjának be kell nyújtania egy jelentést, amelyben pontosítania kell az engedélyezett felhasználások leírását a továbbfelhasználók által ismertett alternatív megoldások alapján, szintén olyan elemeket képeznek, amelyek arra utalnak, hogy az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányára vonatkozó vizsgálat a Bizottság részéről még nem ért véget.

108. Véleményem szerint e megállapítások nem valósítanak meg téves jogalkalmazást.

109. Emlékeztetni kell arra, hogy a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése értelmében a megfelelő alternatív megoldások hiánya az engedély e rendelkezés alapján történő kiadásának előfeltétele, és e követelmény értékelését ezért le kellett zárni a vitatott határozat meghozatala előtt. Bár a REACH-rendelet főszabály szerint megköveteli, hogy az engedélyeket feltételekhez kössék (lásd a jelen indítvány 13. pontját), és úgy tűnik, hogy – amint arra a Bizottság rámutat – nem zárja ki, hogy az engedély hatályát objektív kritériumok alapján korlátozzák, a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdéséből az következik, hogy a Bizottság nem kötheti az engedélyt olyan feltételekhez, amelyeket e rendelkezés alapján értékelnie kell. Amint azt a Törvényszék – véleményem szerint helyesen – megállapította a megtámadott ítélet 82. és 83. pontjában, az a lehetőség, hogy az engedély megadását feltételekhez lehet kötni, nem használható fel többek között olyan eszközként, amely lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy nyitva hagyja azt a kérdést, hogy teljesülnek-e a REACH-rendelet 60. cikke (4) bekezdésének követelményei, vagy hogy orvosolja az e rendelkezés értelmében rá háruló értékelés elégtelenségét.

110. Következésképpen úgy tűnik számomra, hogy a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján a Bizottság nem kötheti az engedélyt ahhoz a követelményhez, hogy egy adott anyagot illetően nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatív megoldások, amit a vitatott határozat 1. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt azon feltétel tükröz, amely szerint a teljesítmény csak a szóban forgó anyagok felhasználásával lehet műszakilag megvalósítható, és e teljesítménynek feltétlenül szükségesnek kell lennie a kért felhasználáshoz (lásd a jelen indítvány 26. pontját). Véleményem szerint e feltétel révén lényegében az engedély jogosultja és továbbfelhasználói dönthetnek arról, hogy létezik-e megfelelő alternatív megoldás. Ennélfogva – amint azt a Törvényszék helyesen megállapította – e feltétel azt jelenti, hogy a Bizottság nem zárta le a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése alapján szükséges értékelést.

111. Azzal is egyetérték, ahogyan a Törvényszék a vitatott határozat 1. cikke (3) bekezdésének d) és e) pontjában foglalt feltételeket értelmezte. E határozat 1. cikke (3) bekezdésének d) pontja többek között arra kötelezi a továbbfelhasználókat, hogy szolgáltatassanak információt az alternatív megoldások rendelkezésre állására vonatkozóan, és indokolják meg a szóban forgó anyagok felhasználásának szükségességét, e határozat 1. cikke (3) bekezdésének e) pontja pedig arra kötelezi az engedély jogosultját, hogy jelentést nyújtson be ezekről a továbbfelhasználói által szolgáltatott információkról, és hogy finomítsa az engedélyezett felhasználások leírását ezen információk alapján (lásd a jelen indítvány 27. és 28. pontját). Véleményem szerint e feltételek lényegében azt jelentik, hogy az engedély jogosultját és továbbfelhasználóit olyan információk szolgáltatására kérik, amelyek célja a szóban forgó anyagok

felhasználásai tekintetében az alternatív megoldások rendelkezésre állása hiányának azt követő értékelése, hogy a Bizottság engedélyezte ezeket a felhasználásokat. Ennélfogva úgy tűnik számomra, hogy ez a feltétel is arra utal, hogy nem zárult le a Bizottságnak az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányára vonatkozó értékelése.

112. Ehhez hozzáfűzhető, hogy hasonló következtetések vonhatók le a vitatott határozat 3. cikkének b) pontjával kapcsolatban is, amely szerint az érintett tagállam hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságának kérésére az engedély jogosultja továbbfelhasználóinak meg kell indokolniuk, hogy miért alkalmazandók a vitatott határozat 1. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételek, és hogy a kért felhasználáshoz miért van feltétlenül szükség a teljesítményparaméterekre (lásd a jelen indítvány 29. pontját). Véleményem szerint e rendelkezés lényegében annak ellenőrzését írja elő a tagállam hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságai számára, hogy a továbbfelhasználók helyesen állapították-e meg, hogy nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatív megoldások a szóban forgó anyagok felhasználásai tekintetében. Így úgy tekinthető, hogy ez még inkább alátámasztja, hogy nem zárult le a Bizottságnak az alternatív megoldások rendelkezésre állásának hiányára vonatkozó értékelése. A Bizottság érvelésével ellentétben semmi nem enged arra következtetni a REACH-rendeletnek a tagállamok e rendelet végrehajtásában betöltött szerepére vonatkozó rendelkezéseiből, hogy a tagállamok olyan feladatokat láthatnak el, amelyek a Bizottságnak a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése szerinti értékelési kötelezettsége alá tartoznak.

113. Azt javaslom tehát, hogy a Bíróság a harmadik jogalapot mint megalapozatlant utasítsa el.

D. A negyedik (a vitatott határozat joghatásainak fenntartásával kapcsolatos) jogalapról

1. A felek érveinek összefoglalása

114. A másodlagosan előterjesztett negyedik jogalappal az ECHA által általánosságban támogatott Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott ítélet rendelkező részének 2) pontja, amelyben a Törvényszék elutasította a vitatott határozat joghatásainak fenntartását, a megtámadott ítélet 112. pontjában felmerült, nyilvánvalóan téves jogalkalmazáson alapszik.

115. A Bizottság először is arra hivatkozik, hogy a megtámadott ítélet 112. pontja azon a téves előfeltevésen alapul – amellyel kapcsolatban a Bizottság elismeri, hogy a Törvényszékhez benyújtott beadványaiban szintén ebből indult ki –, hogy a vitatott határozat megsemmisítése a vitatott anyagok forgalomba hozatalának tilalmával jár. Álláspontja szerint a vitatott határozat megsemmisítése az elfogadása előtti jogi helyzet helyreállítását eredményezi, ami azt jelenti, hogy a REACH-rendelet 56. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglalt átmeneti szabályokra tekintettel a szóban forgó anyagokat a kérelmező és annak továbbfelhasználói továbbra is felhasználhatják és forgalomba hozhatják a kért felhasználások tekintetében mindaddig, amíg a Bizottság nem hoz új határozatot az engedélyezési kérelemről.

116. Másodszor, a Bizottság azt állítja, hogy a vitatott határozat megsemmisítésének azonnali hatálya jelentősen megnövekedett kockázatot jelent az emberi egészségre és a környezetre, mivel a szóban forgó anyagokat anélkül lehet felhasználni és forgalomba hozni, hogy azokra vonatkoznának a vitatott határozatban előírt feltételek és korlátozások. Véleménye szerint ezért a Bíróságnak akkor is hatályon kívül kell helyeznie a megtámadott ítélet rendelkező részének 2) pontját, és fenn kell tartania a vitatott határozat joghatásait mindaddig, amíg nem hoznak helyette új határozatot, ha a többi fellebbezési jogalapot elutasítja.

117. A Dán Királyság és a Finn Köztársaság által támogatott Svéd Királyság szerint a negyedik jogalap nem megalapozott.

118. A Svéd Királyság a Finn Köztársasággal együtt arra hivatkozik, hogy bár a vitatott határozat megsemmisítésének joghatásai eltérnek a Törvényszék által megállapított joghatásoktól, a Bizottság kérelmének Törvényszék általi elutasítása megalapozott, mivel nem teljesülnek a vitatott határozat joghatásai fenntartásának feltételei. E tagállamok különösen azt állítják, hogy a vitatott határozat megsemmisítése nem jár súlyos következményekkel a DCC Maastrichtra nézve, mivel a szóban forgó anyagokat továbbra is forgalmazhatja a kért felhasználások tekintetében mindaddig, amíg a Bizottság nem hoz új határozatot. A megsemmisítés nem jelent kockázatot az emberi egészségre és a környezetre sem, mivel léteznek a munkavállalóknak a szóban forgó anyagoknak való kitettséggel szembeni védelmére irányuló uniós szabályok.²⁹ A Bizottság azt sem bizonyította, hogy a vitatott határozatban engedélyezett mennyiségek kisebbek, mint az engedélyezési kérelemben megjelölt mennyiségek.

119. A Dán Királyság azzal érvel, hogy a REACH-rendelet 56. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglalt átmeneti szabályok alkalmazhatatlanná válnak, amint a Bizottság határozatot hoz, és e határozat – jelen ügybelihez hasonló – megsemmisítése esetén nem válhatnak újból alkalmazhatóvá, mivel ez ellentétes lenne az említett rendeletnek az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmére irányuló céljával. Véleménye szerint e rendelkezés kivételt ír elő a különös aggodalomra okot adó anyagok felhasználásának és forgalomba hozatalának általános tilalma alól, és ezért azt megszorítóan kell értelmezni.

2. A negyedik jogalap értékelése

120. A másodlagosan előterjesztett negyedik jogalappal a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor elutasította a vitatott határozat joghatásainak fenntartására irányuló kérelmét. A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítélet rendelkező részének 2) pontját, és tartsa fenn a vitatott határozat joghatásait mindaddig, amíg a Bizottság nem hoz új határozatot az engedélyezési kérelemről.

121. Meg kell jegyezni, hogy a Bíróságnak e jogalapról csak akkor kell határoznia, ha elutasítja a többi fellebbezési jogalapot, és javaslatomnak megfelelően helybenhagyja a vitatott határozat megsemmisítését.

122. Előljáróban le kívánom szögezni, hogy a negyedik jogalap megalapozott. Erre a következtetésre a következő okok alapján jutottam.

123. Emlékeztetni kell arra, hogy valamely uniós jogi aktus megsemmisítése főszabály szerint azzal jár, hogy e jogi aktus a hatálybalépésének időpontjától kezdve eltűnik az uniós jogrendből, vagyis a megsemmisítés visszaható (*ex tunc*) hatályú.³⁰ A megtámadott ítélet 109–111. pontjában említett állandó ítélkezési gyakorlat szerint azonban az EUMSZ 264. cikk második bekezdése alapján az uniós bíróságok mérsékelhetik a megsemmisítés visszaható hatályát azzal, hogy ha azt szükségesnek ítélik, megjelölhetik a semmisnek nyilvánított jogi aktusoknak azokat a joghatásait, amelyek továbbra is fennmaradnak. E rendelkezést többek között úgy értelmezendő, hogy az – a jogbiztonsággal

²⁹ E tagállamok e tekintetében a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1992. október 19-i 92/85/EGK tanácsi irányelv (tizedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében) (HL 1992. L 348., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 110. o.), a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről szóló, 1998. április 7-i 98/24/EK tanácsi irányelv (tizennegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) (HL 1998. L 131., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 279. o.), valamint a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló, 2004. április 29-i 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (hatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) (HL 2004. L 158., 50. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 35. o.) hivatkoznak.

³⁰ Lásd például: 1988. április 26-i Asteris és társai kontra Bizottság ítélet (97/86, 99/86, 193/86 és 215/86, EU:C:1988:199, 30. pont); 2008. február 12-i CELF és ministre de la Culture et de la Communication ítélet (C-199/06, EU:C:2008:79, 61. pont).

kapcsolatos okokból, valamint az uniós szakpolitikák, például a közegészségügy és a környezetvédelem területén való visszalépés megakadályozásával kapcsolatos okokból – lehetővé teszi a semmisnek nyilvánított uniós jogi aktus joghatásainak fenntartását mindaddig, amíg az érintett uniós intézmény vagy szerv elfogadja a megfelelő intézkedéseket.³¹

124. A megtámadott ítélet 112. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a vitatott határozat azonnali hatályú megsemmisítése hátrányos következményekkel járhat a DCC Maastricht számára, mivel többé nem értékesíthetné a szóban forgó anyagokat. Rámutatott azonban arra, hogy a vitatott határozat megsemmisítésének okát annak érdemi jogszerűségével kapcsolatos indokok képezik. A Törvényszék azt is megállapította, hogy a vitatott határozat joghatásainak fenntartása nem egyeztethető össze a REACH-rendeletnek az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmére irányuló céljával. Ez alapján a Törvényszék a megtámadott ítélet rendelkező részének 2) pontjában elutasította a vitatott határozat joghatásainak fenntartását.

125. Véleményem szerint a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 112. pontjában szereplő megállapítása téves jogalkalmazást valósít meg.

126. Úgy kell tekinteni, hogy a vitatott határozat megsemmisítése azzal a hatással járt, hogy újból alkalmazhatóvá váltak a REACH-rendelet 58. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjával összefüggésben értelmezett 56. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglalt átmeneti szabályok, amelyek alapján a kérelmező a lejáratí időt követően is folytathatja a kérdéses anyag forgalomba hozatalát a kért felhasználások céljából az engedélyezési kérelemről szóló határozat elfogadásáig, feltéve, hogy e kérelmet a kérelem benyújtásának az említett rendelet XIV. mellékletében felsorolt anyag tekintetében meghatározott határidején belül benyújtották (lásd a jelen indítvány 5., 6. és 12. pontját).

127. A jelen ügyben alkalmazni kellett ezeket az átmeneti szabályokat a DCC Maastricht javára, amely az előírt határidőn belül kérte az engedélyezést (lásd a jelen indítvány 18., 19. és 23. pontját). Mivel a vitatott határozat megsemmisítése azzal a hatással járt, hogy a Bizottságnak újra meg kell vizsgálnia az engedélyezési kérelmet, úgy tűnik számomra, hogy a DCC Maastricht javára újból alkalmazni kell ezen átmeneti szabályokat mindaddig, amíg a Bizottság nem hoz új határozatot e kérelemről. A Dán Királyság állításával ellentétben az említett rendelkezések szövegéből semmi nem enged arra következtetni, hogy azok nem alkalmazhatók abban az esetben, ha az engedélyező határozatot megsemmisítették.

128. Úgy tűnik tehát, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot a megtámadott ítélet 112. pontjában, amikor figyelmen kívül hagyta a REACH-rendelet 56. cikke (1) bekezdésének d) pontjában és 58. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában foglalt átmeneti szabályokat.

129. Ezenkívül igaz, hogy a megtámadott ítélet 111. pontjában hivatkozott állandó ítélkezési gyakorlat keretében a Bíróság megállapította, hogy a jogbiztonsággal kapcsolatos okokra tekintettel a semmisnek nyilvánított uniós jogi aktus joghatásai fenntarthatók, különösen, ha e jogi aktus jogszerűsége nem a célja vagy a tartalma miatt vitatott, hanem a kibocsátója hatáskörének hiánya vagy lényeges eljárási hiba miatt.³² Mindazonáltal a Bíróság ítélkezési gyakorlatának alaposabb olvasatából kitűnik, hogy bár e szempont adott esetben olyan akadálynak tekinthető, amely megakadályozza, hogy a Bíróság bizonyos

31 Lásd például: 1999. február 25-i Parlament kontra Tanács ítélet (C-164/97 és C-165/97, EU:C:1999:99, 22–24. pont); 2015. április 16-i Parlament kontra Tanács ítélet (C-317/13 és C-679/13, EU:C:2015:223, 72–74. pont); 2018. december 13-i Ville de Paris, Ville de Bruxelles és Ayuntamiento de Madrid kontra Bizottság ítélet (T-339/16, T-352/16 és T-391/16, EU:T:2018:927, 160. pont). Részletes tárgyalásáért lásd többek között: Rosenkranz, F., „Temporal Effects of CJEU Judgments”, in: Riesenhuber, K. (szerk.), *European Legal Methodology*, Intersentia, 2017, 561–590. o.

32 Lásd például: 2014. november 26-i Parlament és Bizottság kontra Tanács ítélet (C-103/12 és C-165/12, EU:C:2014:2400, 90. pont); 2016. július 28-i Tanács kontra Bizottság ítélet (C-660/13, EU:C:2016:616, 51. pont).

esetekben elrendelje valamely uniós jogi aktus joghatásainak fennmaradását,³³ más esetekben a Bíróság fenntartotta az érdemi jogszerűségével kapcsolatos indokok miatt megsemmisített uniós jogi aktus joghatásait.³⁴ A Bíróság eddigi ítélkezési gyakorlatából tehát kitűnik, hogy ez a szempont nem olyan követelmény, amelynek mindenképpen teljesülnie kell, hanem ez a konkrét helyzettől függ.

130. Véleményem szerint a jelen ügy körülményei között nem zárható ki, hogy a Bizottság által a vitatott határozat joghatásainak fenntartása iránt előterjesztett kérelem elutasítása kockázatot jelenthet az emberi egészségre és a környezetre. A Finn Köztársaság és a Svéd Királyság állításával ellentétben a vitatott határozat olyan feltételeket és korlátozásokat állapít meg, amelyek – a munkavállalóknak a szóban forgó anyagoknak való kitettséggel szembeni védelmére irányuló, a jelen indítvány 118. pontjában hivatkozott uniós szabályok mellett – hatékonyan korlátozzák a szóban forgó anyagok felhasználását. Ezek körébe tartozik többek között a vitatott határozat 1. cikke (3) bekezdésének b) pontjában és (10) preambulumbekkezdésében említett, az egyéni védőfelszerelésre és a munkavállalók képzésére vonatkozó különleges program, valamint az említett határozat 1. cikke (3) bekezdésének c) pontjában és (13) preambulumbekkezdésében említett éves mennyiségi korlátok, amelyek annak biztosítását szolgálják, hogy a szóban forgó anyagok mennyisége ne haladja meg az engedélyezési kérelemben feltüntetett mennyiségeket. Ezenkívül törlnéne a vitatott határozat 2. cikkében meghatározott határozott idejű felülvizsgálati időszakok.³⁵ Ennélfogva összességében a vitatott határozat joghatásainak fenntartása kedvezőbb az emberi egészség és a környezet védelme szempontjából.

131. Következésképpen azt javaslom, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítélet rendelkező részének 2) pontját, és rendelje el a vitatott határozat joghatásainak fenntartását, amíg a Bizottság nem hoz új határozatot az engedélyezési kérelemről.

VII. A költségekről

132. Eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, vagy ha a fellebbezés megalapozott, és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről. E szabályzat 138. cikkének (3) bekezdése alapján, amelyet a 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, részleges pernyertesség esetén mindegyik fél maga viseli saját költségeit. Azonban, ha az ügy körülményei alapján indokoltnak látszik, a Bíróság határozhat úgy, hogy a fél saját költségein felül viseli a másik fél költségeinek egy részét is. Mivel a Bizottság csak másodlagos kérelmét illetően lett pernyertes, észszerűnek tűnik, hogy a Bizottság viselje a Svéd Királyság részéről felmerült költségek négyötödét, és a Svéd Királyság viselje a Bizottság részéről felmerült költségek egyötödét.

133. Az eljárás szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése – amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell – előírja, hogy az eljárásba beavatkozó tagállamok és uniós intézmények maguk viselik saját költségeiket. E szabályzat 184. cikkének (4) bekezdése értelmében a Bíróság azt az elsőfokú eljárásba beavatkozót, amely részt vesz a fellebbezési eljárásban, kötelezheti a saját költségeinek a viselésére. Ennek megfelelően a Dán Királyság, a Finn Köztársaság, a Parlament és az ECHA maga viseli saját költségeit.

33 Lásd például: 2015. december 1-jei Parlament és Bizottság kontra Tanács ítélet (C-124/13 és C-125/13, EU:C:2015:790, 89. pont); 2016. szeptember 7-i Németország kontra Parlament és Tanács ítélet (C-113/14, EU:C:2016:635, 84. pont).

34 Lásd például: 2006. szeptember 7-i Spanyolország kontra Tanács ítélet (C-310/04, EU:C:2006:521, a 135–137. ponttal összefüggésben értelmezett 138–141. pont); 2008. szeptember 3-i Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet (C-402/05 P és C-415/05 P, EU:C:2008:461, a 333–372. ponttal összefüggésben értelmezett 373–376. pont).

35 Lásd e tekintetben: a Bíróság elnökhelyettesének 2019. november 21-i Bizottság kontra Svédország végzése (C-389/19 P-R, nem tették közzé, EU:C:2019:1007, 77–80. pont).

VIII. Véggövetkeztetés

134. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a 2019. március 7-i Svédország kontra Bizottság ítélet (T-837/16, EU:T:2019:144) rendelkező részének 2) pontját;
- a fellebbezést ezt meghaladó részében utasítsa el;
- kötelezze az Európai Bizottságot saját költségei négyötödének, valamint a Svéd Királyság részéről felmerült költségek négyötödének viselésére;
- kötelezze a Svéd Királyságot saját költségei egyötödének, valamint az Európai Bizottság részéről felmerült költségek egyötödének viselésére, és
- kötelezze a Dán Királyságot, a Finn Köztársaságot, az Európai Parlamentet és az Európai Vegyipari-ügynökséget saját költségei viselésére.